

Home / ทวีป / ม.มหิดล หวันเมตาเวิร์ส เป็นดาบสองคม เตือนเฝ้าระวังผลกระทบต่อเด็กและกลุ่มเปราะบาง

ทั่วไป

ม.มหิดล หวันเมตาเวิร์ส เป็นดาบสองคม เตือนเฝ้าระวังผลกระทบต่อเด็กและกลุ่มเปราะบาง

นิตยสารสาระวิทย์ โดย สวทช. 16/02/2022

มหาวิทยาลัยมหิดล
Mahidol University

ม.มหิดล หวันเมตาเวิร์สเป็นดาบสองคม เตือนเฝ้าระวังผลกระทบต่อเด็กและกลุ่มเปราะบาง

หากเรามองย้อนไปถึงที่มาของเทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้นบนโลกมนุษย์ในทุกยุคทุกสมัย ล้วนเกิดขึ้นเพื่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่ได้เปรียบ แต่แทบไม่มีเทคโนโลยีใดเลยที่จะคิดคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมในระยะยาวและสร้างขีดจำกัดของการบริโภค รวมทั้งรวมต้นทุนความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นไว้ตั้งแต่แรก

ในขณะที่ทุกคนกำลังตื่นเต้นเพลิดเพลินกับเทคโนโลยีแห่งโลกเสมือนจริงของเมตาเวิร์ส จะมีสักกี่คนที่มองเห็นอนาคตของปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็กและกลุ่มเปราะบางที่พร้อมจะหัวเราะและร้องไห้ไปกับโลกใหม่ แต่ขาดความรู้เท่าทัน

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า ปัญหาเด็กติดเกมที่ว่ารุนแรงและเรื้อรังแล้ว เมื่อเข้าสู่ยุคเมตาเวิร์สที่สามารถทำให้ผู้คนหลุดเข้าไปอยู่ในโลกเสมือนจริงได้อย่างเต็มตัวแล้ว ยิ่งพบว่าจะทวีความรุนแรงได้มากกว่า

ที่นํามาเป็นห่วงมากที่สุด คือ ผลกระทบต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงฮอร์โมนทางอารมณ์ (stress hormone) ที่ยังจะทำให้เด็ก และกลุ่มเปราะบางเกิดความก้าวร้าว หรือซึมเศร้า ซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม จากการเสพติดเกมหรือเชื่อมต่อกับสังคมในเมตาเวิร์ส โดยขาดการควบคุมดูแลที่เหมาะสม

ซึ่ง “พฤติกรรม” เกิดจากการทำงานของสมองที่นำมาซึ่งประสบการณ์ ความทรงจำ และทัศนคติ สามารถส่งเสริมให้เป็นไปในทางสร้างสรรค์และเกิดความสมดุล เช่น การเล่นเกม โดยใช้สื่อดิจิทัลแต่เพียงเป็นส่วนประกอบ โดยไม่ควรปล่อยให้เด็กเรียนรู้แต่เพียงลำพัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กเล็กควรมีพ่อแม่ หรือผู้ปกครองคอยเฝ้าให้ฟัง และพูดคุยกับเด็กด้วย

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิผลการพิมพ์ ได้แนะนำว่า การออกแบบเมตาเวิร์สควรสร้างขึ้นด้วยจิตสำนึกแห่งความรับผิดชอบต่อสังคม เช่นเดียวกับการออกแบบโรงงานอุตสาหกรรม ที่จะต้องมีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพก่อนทุกครั้ง

ดังนั้น เพื่อการเติบโตทางเทคโนโลยีที่สมดุล ทุกฝ่ายจะต้องร่วมด้วยช่วยกัน ในการออกแบบระบบ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการ ผู้บริโภค พ่อแม่ผู้ดูแล รวมทั้งเด็กๆ ที่เป็นผู้ใช้ จะต้องเรียนรู้ไปด้วยกัน มีเป้าหมายที่สร้างสรรค์ และอยู่ภายใต้กรอบแห่งความรับผิดชอบร่วมกัน

ในปี 2565 สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล เตรียมใช้เทคโนโลยีเมตาเวิร์สเป็นตัวช่วยประกอบการสร้าง “ศูนย์ฝึกการดูแลเด็กเสมือนจริง” สำหรับพ่อแม่มือใหม่ ผู้ดูแลเด็ก คุณครู หรือผู้ส่งเสริมการเรียนรู้เด็กทุกประเภท รวมทั้งเยาวชน ในด้านการใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ พร้อมกับการเรียนรู้ผลกระทบ และการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดการใช้ให้ถูกวิธี

สำหรับการใช้เทคโนโลยีไอทีในเด็กและเยาวชนนั้น รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิผลการพิมพ์ กล่าวว่า ผู้ใหญ่ควรรับผิดชอบต่อเต็มที่ในการสร้างสิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศที่ปลอดภัยในการใช้ไอที สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี และเด็กที่อายุมากกว่า 13 ปีต้องให้ข้อมูลทั้งทางบวกและทางลบ โดยไม่ปิดบังและสร้างการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะให้เด็กโตกลุ่มนี้สามารถใช้ไอทีด้วยความรับผิดชอบ

โดยได้มีการปรับปรุงพื้นที่ ณ บริเวณชั้น 3 ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ให้เป็น “ศูนย์ฝึกการดูแลเด็กเสมือนจริง” ซึ่งจะมีการใช้ Virtual Reality – VR หรือ เทคโนโลยีการจำลองภาพเสมือนจริงแบบ 360 องศาด้วยแว่นตา VR และ Augmented Reality – AR หรือ เทคโนโลยีการผสมผสานโลกเสมือนจริงให้เข้ากับโลกแห่งความเป็นจริงด้วยซอฟต์แวร์และอุปกรณ์เชื่อมต่อต่างๆ มาประกอบเพื่อการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

รวมทั้งการเรียนรู้เรื่องผลกระทบต่อสุขภาพ เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีมีวิธีควบคู่กันไปด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ดูแลเด็กทุกประเภทได้เห็นประโยชน์และโทษของความเจริญทางเทคโนโลยีและประยุกต์ใช้ในการเลี้ยงดูเด็กต่อไปด้วย

ติดตามรายละเอียดได้ที่ Facebook: NICFD

สัมภาษณ์ และเขียนข่าวโดย

รุติรัตน์ เดชพรหม นักประชาสัมพันธ์ (ชำนาญการ)

ออกแบบแบนเนอร์โดย

วรรณพร ยิ่งศิริ นักวิชาการสารสนเทศ

งานสื่อสารองค์กร กองบริหารงานทั่วไป สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล โทร. 0-2849-6210